

Jelena Tušek, Laura Kovačić Taradej

Filozofska fakulteta, Zagreb

DOI: 10.4312/SSJLK.60.205-213

Psihotipologija in prenos leksikalnih prvin v prevodu sorodnih jezikov

Prispevek identificira, klasificira in analizira izvore negativnega prenosa v prevajanju, ki nastane kot posledica percipirane tipološke podobnosti dveh sorodnih jezikov – slovenščine in hrvaščine. Na podlagi gradiva, zbranega v korpusu CLASSLA (Ljubešić idr. 2024), je vzpostavljena tipologija slovensko-hrvaških leksikalnih odnosov, identificirani so potencialni izvori negativnega prenosa ter predstavljeni rezultati raziskave napak v prevajanju, ki lahko nastanejo kot posledica prenosa.

psihotipologija, negativen prenos, prevajanje, učenje jezika

This article identifies, classifies and analyzes the sources of negative transfer in translation, which is a consequence of the perceived typological similarity of two related languages: Slovenian and Croatian. Based on the material collected in the CLASSLA corpus (Ljubešić idr. 2024), a typology of Slovenian–Croatian lexical relations was established, potential sources of negative transfer were identified, and the results of research on translation errors that may arise because of negative transfer are presented.

psychotypology, negative transfer, translation, language learning

1 Uvod

Zaradi enakosti ali podobnosti velikega dela leksike in ujemanj se slovničnih kategorij je medsebojna razumljivost govorcev slovanskih jezikov visoka, tudi če se jezika nikoli niso formalno učili. Če pa upoštevamo, da je slovenščina hrvaščini najbližji (južni)slovanski jezik (Peti-Stantić 2014a), je stopnja razumevanja v začetni fazi učenja zelo visoka, zato jo učeči se usvajajo hitreje kot druge neslovanske jezike, ali celo slovanske, tiste bolj oddaljene jezike. V primeru sorodnih jezikov znanje enega močno podpira učenje drugega. Večja stopnja razumljivosti vodi k predvidljivosti na vseh jezikovnih ravneh in posledično k sorazmerni varnosti pri rabi jezika. Zaradi zavedanja jezikovne sorodnosti in s tem ujemanja leksike je pogosto prisotna pretirana zaupljivost v rabi, ki spodbuja rabo oblik iz lastnega jezika (Jelaska, Hržica 2005), zato je lahko tudi jezikovna bližina vir težav pri njihovi uporabi. Nekateri raziskave so namreč pokazale, da po začetni fazi, v kateri slovanski govorniki hitreje usvajajo hrvaščino kot neslovanski, nastopi padec ali stagnacija, ki se kaže v tvorjenju oblik, ki odstopajo od norme ciljnega jezika (Gulešić 2003). V takih primerih je mogoče govoriti o negativnem prenosu (Požgaj Hadži 2002; Balažić Bulc 2004) v tujem ali drugem jeziku (J2) pod vplivom prvega jezika (J1).

2 Psihotipologija in potencial prenosa

Za razumevanje prenosa je poleg jezikovne tipologije kot objektivne tipološke razlike med jeziki pomembna tudi subjektivna percepcija jezikovne bližine med govorce (Cenoz 2001; de Angelis 2007). Na bližino ali oddaljenost med jeziki namreč lahko gledamo kot jezikovni, pa tudi psihološki fenomen (Ellis 1994). Jezikovno se nanaša na dejansko oddaljenost jezika, medtem ko se psihološko nanaša na ugotavljanje percepcije stopnje oddaljenosti od prvega jezika. Potencial prenosa elementa z J1 v J2 je torej v veliki meri pogojen s t. i. psihotipologijo (de Angelis 2007), ki se nanaša na govorcevo dojetje podobnosti jezika, ki ne ustreza nujno dejanskim podobnostim med jeziki. Čeprav je Weinreich (1953) menil, da bolj kot so jeziki oddaljeni, večje so pričakovane težave pri učenju, so številne empirične študije pokazale, da se negativni prenos pogosteje pojavlja pri učenju sorodnih jezikov kot pri učenju jezikov, ki niso sorodni (Cenoz 2001; de Angelis, Selinker 2001), in da bližina jezika presega druge dejavnike, ki lahko vplivajo na pojav prenosa, kot sta raven znanja jezika in stopnja izpostavljenosti jeziku (Jarvis 2000). Leksikalni prenos, ki ga tukaj razumemo kot prenos oblik iz hrvaščine (J1) v slovenščino (J2) in ga bomo v tem prispevku večinoma obravnavali, je posledica nezadostnega poznavanja ciljne jezikovne oblike, namesto katere se uporablja spremenjena ali izmišljena beseda v J2, ustvarjena na podlagi prvega jezika.

3 Raziskava

Velik del ujemalne leksike v slovenščini in hrvaščini je praslovanskega izvora, del pa sovпада zaradi podobnih procesov izposojanja iz jezikov, s katerimi sta (bila) oba jezika v kulturnem in/ali fizičnem stiku. Zato je pričakovati, da se veliko število besed ujema in so govorcem razumljive, postavlja pa se vprašanje, ali bo zaradi visoke stopnje razumljivosti tudi priklic besed pri prevajanju v slovenščino visok.

Prispevek torej najprej kategorizira izrazno podobnost slovenske in hrvaške leksike, nato pa v naslednjem koraku preuči možnost sklicevanja slovenskih besed pri prevajanju. Naš cilj je preveriti, katere strategije bodo govorce hrvaškega jezika uporabili pri prevajanju, da bi prevedli slovenski samostalnik v hrvaščino, ko obstaja negotovost v njihovem znanju. Predvidevamo, da bodo zaradi zaznane tipološke bližine obeh jezikov tvorili tudi oblike, za katere ni nujno, da obstajajo.

3.1 Tipologija slovensko-hrvaških leksikalnih razmerij

V prvem koraku smo iz spletnega korpusa CLASSLA izluščili 750 najpogostejših samostalnikov v slovenskem jeziku (Ljubešič idr. 2024). Ker se osnovno besedišče, ki je v učbenikih prevladujoče zastopano, na tem seznamu le redko pojavi, je bilo na seznam naknadno dodanih 150 leksemov iz učbenikov (Markovič idr. 2004; Markovič idr. 2009; Petric Lasnik idr. 2009), ki jih študenti Filozofske fakultete v Zagrebu uporabljajo pri pouku slovenskega

jezika, in označujejo oblačila, poklice, živali in prehrano. Tako je nastal seznam 900 samostalnikov v slovenščini, ki so bili najprej prevedeni v hrvaščino z dvojezičnim slovensko-hrvaškim slovarjem (Peti-Stantić 2014b).

V naslednjem koraku je seznam označen po kriteriju izraznega ujemanja. Samostalnikom so tako dodeljene naslednje kategorije: (1) popolna istovetnost izrazov v slovenščini in hrvaščini (J1 *papir*, J2 *cilj*), (2) podobnost izrazov v obeh jezikih (J1 *cijena*, J2 *cena*) in (3) različni izrazi v obeh jezikih (J1 *leptir*, J2 *metulj*). V okviru vseh treh kategorij smo dodatno izvedli pomensko analizo leksikalnih ustreznic, zato v kategorizacijo uvajamo razlike v pomenu popolnoma ali delno ujemajočih se leksemov.

3.1.1 Popolno ujemanje izrazov

Ujemajoča leksika je sestavljena iz besed slovanskega izvora (npr. *zrak*), izposojenk iz drugih jezikov, ki jih povprečni govorniki ne dojemajo več kot izvorno tuje leksike (npr. *puška*), pa tudi iz internacionalizmov iz klasičnih (npr. *analiza*) in neklasičnih jezikov (npr. *masaža*).

3.1.1.1 Popolno ujemanje izraza in pomena

Pri besedah, ki se popolnoma ujemajo v izrazu in pomenu v obeh jezikih, govorimo o izraznih in pomenskih parih.

LEKSEM (J2)	PODOBNOŠT (J1)	POMEN (J1)
<i>razred</i> ¹	<i>razred</i>	RAZRED
<i>zrak</i>	<i>zrak</i>	ZRAK

3.1.1.2 Popolno ujemanje izraza in bližina pomena

V drugi podkategoriji so besede, ki se popolno ujemajo v izrazu, njihovi pomeni so si blizu, zato jih obravnavamo kot slovensko-hrvaške lažne prijatelje, besede podobnega izraza z vsebinsko razliko (Tušek 2011).

LEKSEM (J2)	PODOBNOŠT (J1)	POMEN (J1)
<i>nogavica</i>	<i>nogavica</i>	HLAČNICA

3.1.1.3 Popolno ujemanje izraza in razlika v pomenu

Zadnja kategorija so leksemi s popolnim ujemanjem izraza in z razliko v pomenu, ki jih je v korpusu razmeroma malo.

¹ Izrazi so navedeni s poševnim tiskom, pomeni pa z velikimi tiskanimi črkami.

LEKSEM (J2)	PODOBNOŠT (J1)	POMEN (J1)
<i>priča</i> ²	<i>priča</i>	ZGODBA

3.1.2 Podobnost izraza

Podobne lekseme razumemo kot lekseme, ki se razlikujejo v enem ali več fonemih ali morfemih. Podobnost je seveda skalarna in subjektivna kategorija, prostorska omejitvev prispevka pa presega njeno nadaljnjo analizo. V prispevku obravnavamo le nekaj vrst izrazne podobnosti, ki pa so prav tako zelo pogoste in jih učeči se običajno dobro ozavestijo in usvojijo.

3.1.2.1 Podobnost izraza in pomena

Obstajajo pogosti tipi izrazne podobnosti na fonološki in morfo(no)loški ravni. Na primer, drugačen refleks praslovanskega jata (J1 *medvjed*, J2 *medved*) ali neobstojni samoglasnik *e* v slovenščini, ki bo realiziran v hrvaščini kot *a* (J1 *članak*, J2 *članek*).

LEKSEM (J2)	PODOBNOŠT (J1)	POMEN (J1)
<i>fakulteta</i>	<i>fakultet</i>	FAKULTETA
<i>članek</i>	<i>članak</i>	ČLANEK
<i>medved</i>	<i>medvjed</i>	MEDVED

3.1.2.2 Podobnost izrazov in bližina pomena

Govorci lahko lekseme z manjšimi ali večjimi razlikami v izrazu tudi povezujejo, vendar se njihovi pomeni, čeprav so si blizu, ne ujemajo, kot v primeru *kavbojke* in *gledališče* v primerjavi s *kaubojke* (kavbojski škornji) i *gledalište* (gledališki avditorij) v hrvaščini. Čeprav se v pomenu razlikujeta, pripadata istemu pomenskemu področju (oblačila in obutev), tj. razmerju metonimije (del in celota), njuna medsebojna zamenljivost pa je možna zaradi podobnega konteksta uporabe.

LEKSEM (J2)	PODOBNOŠT (J1)	POMEN (J1)
<i>kavbojke</i>	<i>kaubojke</i>	KAVBOJSKI ŠKORNJI
<i>gledališče</i>	<i>gledalište</i>	(GLEDALIŠKI) AVDITORIJ

2 Leksem *priča* je edini tovrstni leksem iz analizirane leksike, vendar ni tipičen predstavnik kategorije, saj slovenski slovar (fran.si) beleži rabo leksema *priča* kot arh. v pomenu, ki ustreza pomenu v hrvaščini.

3.1.2.3 Podobnost izrazov in različen pomen

Tako kot pri tipu 3.1.1.3 so tudi v analiziranih samostalnikih redki primeri parov s podobnimi oblikami in z različnimi pomeni.

LEKSEM (J2)	PODOBNOST (J1)	POMEN (J1)
<i>razstava</i>	<i>rastava</i>	LOČITEV

3.1.3 Različne besede

Del slovenske leksike se popolnoma razlikuje od hrvaške standardne leksike, čeprav v tej kategoriji ločimo dva tipa glede na možnost prepoznavanja slovenskih besed.

3.1.3.1 Besede za označevanje leksemov, ki jih hrvaški govorniki ne prepoznajo

V tej kategoriji so oblike, s katerimi se učeči se slovenščine večinoma srečuje prvič, ker v J1 ni podobne oblike.

SLOVENSKI LEKSEM	PODOBNOST (HR)	HRVAŠKI LEKSEM
<i>zmaga</i>	-	<i>pobjeda</i>
<i>copata</i>	-	<i>papuča</i>

3.1.3.2 Različne besede, ki se lahko nanašajo na J1

V leksikalnem fondu slovenščine hrvaški govorec najde tudi besede, ki spominjajo na besede iz hrvaškega jezika, ki so lahko del njegovega pasivnega leksikona (regionalizmi, arhaizmi itn.). Na podlagi poznavanja te leksike govorec poveže in dekodira pomen slovenske besede, ki ji lahko napačno pripiše vrednost leksema iz J1.

LEKSEM (J2)	PODOBNOST (J1)	POMEN (J1)
<i>hiša</i>	<i>hiža</i> (reg.)	HIŠA
<i>beseda</i>	<i>besjeda</i> (arh.)	BESEDA

3.2 Metodologija

Na podlagi uveljavljene izrazno-pomenske tipologije je bila izvedena raziskava prevajanja hrvaških leksemov v slovenščino, da bi preučili strategije prevajanja omenjenih kategorij.

3.2.1 Gradivo

Iz anotiranega seznama 900 slovenskih leksemov in njihovih hrvaških ustreznih je bilo izpostavljenih več kategorij, katerih prevod v slovenščino je bil cilj raziskovanja:

1. lekseme, ki se ujemajo po izrazu in pomenu (N = 20),
2. lekseme, ki so si podobni po izrazu in pomenu (N = 20),
3. različni izrazi (N = 20).

Da bi zagotovili veljavnost testiranega gradiva, so bili za prevod leksikalnih enot izbrani avtentični stavki iz spletnega korpusa slovenskega jezika (Ljubešić idr. 2024), ki so bili potem po potrebi modificirani. Šlo je predvsem za krajšanje daljših stavkov, da sama izvedba preverjanja za anketirance ne bi bila utrujajoča. Upoštevano je bilo, da dolžina stavkov nikoli ne presega 50 znakov, ciljni samostalniki, ki so jih prevajali znotraj stavka, pa so bili v imenovalniku, da morebitna negotovost glede poznavanja sklanjatvenih vzorcev ne bi prispevala k temu, da anketiranec opusti prevod posameznega primera. Ciljni samostalniki so bili vedno dolgi od 6 do 8 znakov. Hkrati so bili odstranjeni ali spremenjeni drugi stavčni členi, ki bi lahko sugerirali določene rešitve (deležnik ali pridevnik bi lahko signalizirala spol ciljnega samostalnika). Primeri so bili nato prevedeni v hrvaščino, anketiranci pa so v slovenščino prevajali le ciljne samostalnike, kot kaže primer:

Jezero Turkana se nalazi u Keniji.
_____ *Turkana se nahaja v Keniji.*

Pripravljene primere in ustreznost ciljne rešitve je potrdil naravni govorec slovenščine.

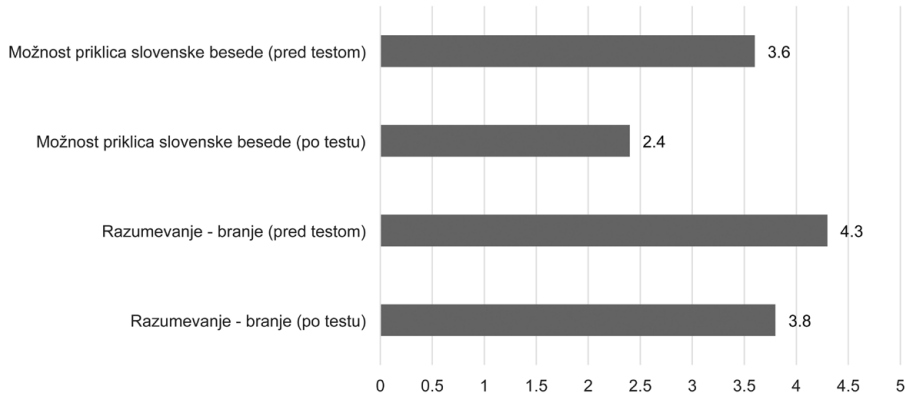
3.2.2 Anketiranci

V raziskavi je sodelovalo 14 študentov slovenistike v Zagrebu. Vsi anketiranci so v šestih semestrih poslušali najmanj 90 in največ 240 ur jezikovnih vaj iz slovenskega jezika. Vsi so rojeni govorniki hrvaščine, ki se pred študijem formalno niso učili slovenščine. Povprečna starost je 25,1 let (od 22 do 27). Anketiranci so pred in po reševanju testa opravili samooceeno razumevanja slovenščine pri branju in pri zmožnosti priklica slovenskih besed (Graf 1). Rezultati kažejo, da je stopnja razumevanja besedišča višja od sposobnosti priklica, pa tudi da anketiranci po opravljenem testu znižajo svojo oceno.

3.2.3 Postopek in rezultati

Raziskava je potekala pri pouku, študenti so reševali test prevoda na papirju brez dodatnih pripomočkov. Čas reševanja ni bil omejen, vsi pa so ga rešili v 20 minutah.

V nadaljevanju so predstavljeni rezultati testiranja glede na vrsto zaznane stopnje izraznega ujemanja. Če je skupni seštevek odgovorov za posamezni primer nižji od 14, študent ni niti poskušal ponuditi rešitve.

Graf 1: Samoocena razumevanja in možnost priklica slovenskih besed (N = 14)

3.2.3.1 Izrazno ujemanje

Za lekseme, ki se popolnoma ujemajo z izrazom, so anketiranci pogosto ponujali hrvaške izrazne ustreznice. To je še posebej očitno pri internacionalizmih, kjer je opazna visoka stopnja natančnosti prevoda, medtem ko so za nekatere lekseme, verjetno zaradi negotovosti, anketiranci ponujali hrvaške regionalizme s kajkavskega prostora (*gujda* za *svinja*) ali internacionalizme, ki so bolj tipični za srbsčino (*sekretarka* za *tajnica*).

	J1	J2	ODGOVORI
AGENCIJA	<i>agencija</i>	<i>agencija</i>	<i>agencija</i> (14)
ANALIZA	<i>analiza</i>	<i>analiza</i>	<i>analiza</i> (14)
MASAŽA	<i>masaža</i>	<i>masaža</i>	<i>masaža</i> (11), <i>masaž</i> (1)
ŽIRAFa	<i>žirafa</i>	<i>žirafa</i>	<i>žirafa</i> (11), <i>girafa</i> (1)
SVINJA	<i>svinja</i>	<i>svinja</i>	<i>svinja</i> (9), <i>gujda</i> (2)
TAJNICA	<i>tajnica</i>	<i>tajnica</i>	<i>tajnica</i> (8), <i>sekretarka</i> (1)

3.2.3.2 Podobnost izraza

Druga kategorija leksemov, ki jih govorci večinoma pravilno prevedejo v slovenščino, so t. i. pari po podobnosti, predvsem pa skupina leksemov z različnim refleksom praslavanskega jata v jezikih (J1 *medvjed*, J2 *medved*). Študenti so pravilno navajali tudi prevod parov s t. i. neobstojnimi a/e (J1 *članak*, J2 *članek*), kjer predvidevamo, da so te sistemske razlike osveščene in usvojene. Po drugi strani pa je zanimiv padeč točnosti prevoda pri internacionalizmih, na primer pri besedah *turizem* ali *orkester*, kjer je oblika iz J1 celo prevladala.

	J1	J2	ODGOVORI
ČLANEK	<i>članak</i>	<i>članek</i>	<i>članek</i> (13), <i>članak</i> (1)
PREDLOG	<i>prijedlog</i>	<i>predlog</i>	<i>predlog</i> (12), <i>predloga</i> (1), <i>predlaga</i> (1)
MEDVED	<i>medvjed</i>	<i>medved</i>	<i>medved</i> (12)
ZDRAVNIK ³	<i>liječnik</i>	<i>zdravnik</i>	<i>zdravnik</i> (10), <i>zdravilec</i> , <i>lekarnik</i> , <i>lekar</i> (1)
TURIZEM	<i>turizam</i>	<i>turizem</i>	<i>turizem</i> (7), <i>turizam</i> (5)
GOSPOD	<i>gospodin</i>	<i>gospod</i>	<i>gospod</i> (7), <i>gospodin</i> (4), <i>gospon</i> (1)
ORKESTER	<i>orkestar</i>	<i>orkester</i>	<i>orkestar</i> (6), <i>orkester</i> (5), <i>orkestra</i> (1)
VOZNIK	<i>vozač</i>	<i>voznik</i>	<i>voznik</i> (6), <i>vozač</i> (4), <i>šofer</i> (3)

V parih po podobnosti glede na korenski morfem, ki je enak kot v hrvaščini, vendar z razliko v priponskem morfemu (sln. *voznik*, *gospod*), so vidna kolebanja med oblikama iz J1 v J2 ter priklic regionalizmov v hrvaščini (*šofer*, *gospon*), za katere govorec meni, da so dovolj podobni slovenščini, da jih zaradi neznanja ali negotovosti uporabi kot rešitev. Opažamo tudi pojav besed, ki jih govorec morda ustvarja na podlagi analogije do srbske leksike kot pasivne leksike povprečnega govorca hrvaškega jezika (*lekar*).

3.2.3.3 Izrazna razlika med slovenščino in hrvaščino

Pričakovano, razen pri zelo ozaveščenih samostalnikih, so največja kolebanja v kategoriji samostalnikov različnih oblik v jezikih. V prevodu ponujajo rešitve iz J1, prevode z besedo iz istega pomenskega polja (*metulj* postane *netopir*, *rastlina* pa *roža*) in ponujanjem oblik, ki niso pravilne, a kažejo na to, da se govorec zaveda obstoja drugačne oblike, celo delno fonemske sestave, ni pa popolnoma usvojil standardne oblike v J2 (**čeblja*, **mrtulj*).

	J1	J2	ODGOVORI
METULJ	<i>leptir</i>	<i>metulj</i>	<i>metulj</i> (3), <i>leptir</i> (3), <i>matulj</i> , <i>mrtulj</i> , <i>netopir</i> (1)
POHIŠTVO	<i>namještaj</i>	<i>pohištvo</i>	<i>nameštaj</i> (4), <i>pohištvo</i> (3), <i>namještaj</i> (1)
RASTLINA	<i>biljka</i>	<i>rastlina</i>	<i>rastlina</i> (5), <i>biljka</i> (3), <i>roža</i> (1)
ČEBELA	<i>pčela</i>	<i>čebela</i>	<i>čebela</i> (6), <i>pčela</i> , <i>čeblja</i> , <i>čbela</i> , <i>čmela</i> (1)
NARAVA	<i>priroda</i>	<i>narava</i>	<i>narava</i> (9), <i>priroda</i> (2)

4 Sklep

Raziskava prevajanja izbranih vrst leksemov (izrazno ujemanje, podobnost in razlika) je pokazala, da govorci hrvaškega jezika na podlagi zaznane sorodnosti slovenskega in

3 V tem primeru je podobnost določena na podlagi morfema *zdrav* (ki se pojavlja v številnih besedah v hrvaščini (*zdrav*, *zdravstvo*, *ozdraviti*)).

hrvaškega jezika v primeru negotovosti v znanju tvorijo več vrst prenosnih napak, za katere menijo, da bi lahko bile del slovenske leksike, in sicer: (1) s priklicem oblik iz hrvaščine (npr. *biljka), (2) s prilagajanjem hrvaških oblik pravilom slovenskega jezika (npr. *nameštaj), (3) s prevodom v besedo, ki je v hrvaščini značilna za narečno, pogovorno ali celo srbsko leksiko (npr. roža za rastlina, šofer za voznik, lekar za zdravnik), (4) s prevodom slovanske besede z internacionalizmom kot varno rešitvijo (npr. efekt za učinek).

Literatura

- ANGELIS, Gessica De, 2007: *Third or Additional Language Acquisition*. Clevedon: Multilingual Matters.
- ANGELIS, Gessica De, SELINKER, Larry, 2001: Interlanguage Transfer and Competing Linguistic Systems in the Multilingual Mind. Jasone Cenoz, Britta Hufeisen, Ulrike Jessner (ur.): *Cross-Linguistic Influence in Third Language Acquisition*. Clevedon: Multilingual Matters. 42–58.
- BALAŽIČ BULC, Tatjana, 2004: Jezikovni prenos pri učenju sorodnih jezikov (na primeru slovenščine in srbohrvaščine). *Jezik in slovstvo* 49/3–4. 77–89.
- CENOZ, Jasone, 2003: The Role of Typology in the Organization of the Multilingual Lexicon. Jasone Cenoz, Britta Hufeisen, Ulrike Jessner (ur.): *The Multilingual Lexicon*. Dordrecht: Springer Netherlands. 103–116.
- ELLIS, Rod, 1994: *The Study of Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- GULEŠIĆ, Milvia, 2003: Srodnost dvaju jezičnih sustava - prednost ili/i nedostatak u usvajanju jezika. Diana Stolac, Nada Ivanetić, Boris Pritchard (ur.): *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici*. Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku. 289–302.
- JARVIS, Scott, 2000: Methodological rigor in the study of transfer: identifying L1 influence in the interlanguage lexicon. *Language Learning* 50/2. 245–309.
- JELASKA, Zrinka, HRŽICA, Gordana: Poteškoće u učenju srodnih jezika: prevođenje sa srpskoga na hrvatski. *Jezik* 49/3. 91–104.
- LJUBEŠIĆ, Nikola, RUPNIK, Peter, KUZMAN, Taja, 2024: *Slovenian Web Corpus CLASSLA-Web.SI 1.0*. Slovenian language resource repository CLARIN.SI. <http://hdl.handle.net/11356/1882>
- MARKOVIĆ, Andreja, KNEZ, Mihaela, ŠOBA, Nina, STRITAR, Mojca, 2009: *Slovenska beseda v živo 3a. Učbenik za izpopolnjevalni tečaj slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- MARKOVIĆ, Andreja, ŠKAPIN, Danuša, KNEZ, Mihaela, ŠOBA, Nina, 2004: *Slovenska beseda v živo 2. Učbenik za nadaljevalni tečaj slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani.
- PETI-STANTIĆ, Anita, 2014a: Pravi in lažni slovenski in hrvaški prijatelji. Hotimir Tivadar (ur.): *Prihodnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. 50. seminar slovenskega jezika in literature. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 201–209.
- PETI-STANTIĆ, Anita, 2014b: *Veliki suvremeni slovensko-hrvatski i hrvatsko-slovenski rječnik*. Zagreb: Mozaik knjiga.
- PETRIC LASNIK, Ivana, PIRIH SVETINA, Nataša, PONIKVAR, Andreja, 2009: *Gremo naprej. Učbenik za nadaljevalce na tečajih slovenščine kot drugega ali tujega jezika*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- PIRIH SVETINA, Nataša, 2003: Napaka v ogledalu procesa učenja tujega jezika. *Jezik in slovstvo* 48/2.
- POŽGAJ HADŽI, Vesna, 2002: *Hrvaščina in slovenščina v stiku = Hrvatski i slovenski u kontaktu*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika*. www.fran.si (dostop 1. 4. 2024)
- TUŠEK, Jelena, 2011: Slovensko-hrvatski lažni prijatelji. Simona Kranjc (ur.): *Meddisciplinarnost v Slovenistiki*. 30. simpozij Obdobja. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 503–508.
- WEINREICK, Uriel, 1953: *Languages in Contact: Findings and Problems*. New York: Linguistic Circle of New York.